

zadevah? in drugič: kateri zastop je dosihmal poslance v ta zbor volil?

Pričujoči postavni predlog odgovarja na ti vprašanji v §§. 6. 7. in 8. — V §. 6. je izgovorjeno načelo, da imata pravico o skupnih zadevah postaviti ogerski deželni in naš državni zbor. Iz tega načela se dalje izpeljuje to, da imata ta dva zbora tudi pravico za spolnovanje teh pravic delegacije (poslanstva) postavljati in da morata imeti tudi pravico, poljubno poslance v te delegacije voliti. Poslednjič pa pride odsek po ti poti do breznačelnega konca, da svetuje nekaj poslancev voliti po poslancih posamnih dežel iz svojega krdela, in nekaj pa iz celega državnega zbora.

Prvo vprašanje je važnejše in drugo je le nasledek prvega, in če je odgovor na prvo vprašanje napačen, mora iz njega tudi napačen nasledek izhajati.

(Konec prihodnjič.)

Zbornica poslancev v državnem zboru je 13. dne t. m. začela obravnavati o delegacijah. Da vsak bralec vé, za kaj gré v teh obravnavah, naj povzamemo še enkrat, kar smo že večkrat omenili, to-le: Naše (avstrijsko) cesarstvo je zdaj razcepljeno na dve polovici; Ogrji pravijo, da med njih kraljestvom (v katero hočejo zajeti tudi Erdeljsko, Hrvaško in Slavonsko) in pa med družimi deželami našega cesarstva dela reka Litava mejo. Da se pa vendar še s tenko nitko držé s temi deželami Avstrije skupaj, so ponudili nekatere postavodajalne reči nam drugim, in te reči velikodušno (!) imenujejo skupne zadeve, — in te skupne zadeve naj se po njih volji obravnavajo v skupnih zborih, v ktere oni pošljejo svoje poslance, naše druge dežele pa tudi svoje, in ti zbori se imenujejo delegacije ali poslanstva. Za te delegacije je tedaj bila obravnavana v zbornici poslancev, ktera se je začela 13. dne t. m. Odsek, ki je dobil vladni predlog v roke, da se najprej med seboj posvetuje in potem vesoljni zbornici predloge stavi, je vladni predlog nekoliko prevrgel. Vlada je namreč — še nekoliko v federalističnem smislu — svoj predlog tako osnovala, da naj zbornica poslancev voli svojih 45 poslancev, ki imajo iti v delegacije, tako, da zastopniki vsake dežele volijo izmed sebe svoje poslance; zbornica gosposka pa svojih 15 iz vse zbornice. Centralistični odsek, kteremu je trn v peti, da volijo zborničarji vsake dežele za-se, pa ne vsa zbornica skupaj (ker po tej volitvi bi spet nemški centralisti gospodovali v delegacijah) je, (ker več ni mogel, sicer bi bili Poljaki kopita pobrali) odkretnil od vladinega predloga 4 poslance in nasvetoval, naj se jih le 41 voli iz posameznih skupin, 4 pa naj volijo iz cele zbornice. In o tem se je začela obravnavati. Gosp. dr. Toman je prvi besedo poprijel in v temeljitem govoru volitveno pravico v delegacije branil deželnim zborom in konečno rekel, da po svojem notranjem prepričanji tudi za vladin predlog ne bo glasoval, ampak da le sila ga utegne primorati. (Spredej je poslovenjen celi Tomanov govor). Govorilo je v splošni razpravi še mnogo poslancev in centralisti in dvalisti so se tako trgali med seboj, da je bila groza. Hujših primkov, kakor jih je v teh govorih dobil dvalizem iz ust centralistov, jih ni dobil še nikoli, in hujših litanij, kakor so jih dvalisti brali centralistom, jih ti še menda niso slišali. In naposled so vendar glasovali, kakor je hotel državni kancelar Beust. Te ravno oni prečudni stan, v kterem se preroruje naša Avstrija! Zmiraj mirna „Reform“ piše o „delegacijah“ to-le: „Gotovo je, da delegacije takošne, kakor jih bo zdaj naredil državni zbor, ne bojo po volji niti takraj niti un-

kraj Litave; pravično vprašanje je: ali se bojo delegacije take skazale, da bojo obstale. Vendar je mogoče, da se na podlagi federalističnega delegacijskega principa kaj boljega izcimi, kar bo po volji vsem narodom. To, kar nasproti centralisti hočejo, nikakor ni mogoče, in če ta stranka ne bode nehala hrepeniti po nemogočem, pokopala bode Avstrijo samo.“ — Kralj pruski je odprl državni zbor z ogovorom, v kterem svetu obeta mirne čase; čudno se vjemajo te besede z oboroževanjem pruskim in s tem, da se francoska vlada na vso moč na boj pripravlja. Cesar Napoleon sklicuje vladarski shod (kongres), ki bi pogasil ogenj, kateri tli pod žrjavico; al malo je upanja, da se spravi zaželjeni kongres na noge. — Turška vlada je poskušala napraviti na Kandii mir, al zastonj. Kandioti niso mogli Turkov predloge odobriti. Boj se je zato zopet vnel in Kandioti so v prvi bitvi Turčine nabili.

Listnica vredništva. Gospodu J. V. S. v C., gosp. B. F. v G. in gosp. M. V. v Č: poslani pesmice smo prejeli; al če tudi iz blagega namena zložene, niso za natis današnji čas, ko svet hoče, da pesem kaj posebnega pové in to v prav čistih slovniških oblikah. Družbici veseli se prileže kmalu kaka pesmica; al svet je, saj veste, čmeren in kritika njegova ostra. Gosp. B. F. v G: Ponudba Vaša „o položaji narod. zadev“ nam je jako draga; prosimo tedaj. — Gosp. M. P: V dramati. društvo morete stopiti in Vaši; letno plačilo sta 2 gold.; vsak prejme „Talijo“ brezplačno.

Žitna cena

v Ljubljani 16. novembra 1867.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 20 — banaške 7 fl. 20. — turšice 4 fl. — soršice 5 fl. 20. — rži 3 fl. 90. — ječmena 3 fl. 30. — prosa 2 fl. 90. — ajde 3 fl. 20 — ovsa 1 fl. 90. — Krompir 1 fl. 50.

Kursi na Dunaji

18. novembra 1867.

v novem denarji.

Državni zajemi ali posojila.		Druge obligacije z lotrijami.	
5% obligacija od leta 1859		Kreditni lozi po g. 100. g.	72.53
v novem dnar. po 100 g. g.	57.30	4 1/2% Tržaški lozi po 100 „	108.01
5% nar. posojilo od l. 1854.,	66.50	5% Donavsko-parabrod-	
5% metalike	57.50	ski po g. 100	86.00
4 1/2% „	55.65	Knez Esterhazy. po g. 40 „	106.00
4% „	49.50	Knez Salmovi po g. 40 „	30.19
3% „	41.00	Knez Palfyovi po g. 40 „	22.60
2 1/2% „	54.50	Knez Claryovi po g. 40 „	24.50
1% „	—	Knez St. Genoisovi po g. 40 „	23.54
Obligacije zemlišn. odkupa.		Knez Windischgrätz. po g. 20 „	19.00
(po 100 gold.)		Grof Waldsteinovi po g. 20 „	18.00
5% doljno - avstrijske g.	89.—	Grof Keglevičevi po g. 10 „	12.—
5% ogrske	71.75	Budimski . . . po g. 40 „	24.00
5% hrvaške in slovanske „	71.50		
5% krajske, štajarske,		Denarji.	
koroške, istrijske „	89.00	Cesarske krone g.	—
Državni zajemi z lotrijami.		Cesarski cekini	5.77
Zajem od leta 1860	83.—	Napoleoniori 20 (frankov), „	9.86
„ „ „ 1860 petink. „	91.50	Souvrainiori	—
„ „ „ 1839	144.50	Ruski imperiali	10.24
„ „ „ 1839 petink. „	75.25	Pruski Fridrikiori	—
5% narodni od leta 1854 „	74.—	Angleški souvrainiori	—01
Dohodkine oblig. iz Komo „	53.00	Louisiori (nemški)	79.—
		Srebro (ažijo)	120.—

Loterijske srečke:

V Trstu 6. novembra 1867: **15. 90. 5. 33. 84.**

Prihodnje srečkanje v Trstu bo 18. novembra 1867.

V Gradcu } 13. nov 1867: **10. 82. 26. 69. 33.**
na Dunaji } **6. 68. 2. 62. 64.**

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 23. novembra.